

MICHAL VAĽO
NEBO
PEKLO
POLITIKA

SPOVEĎ
GENERÁLNEHO
PROKURÁTORA

**NEBO
PEKLO
POLITIKA**

Text © Michal Vaňo, 2016

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., 2016

Design and cover © Vladimír Holina, 2016

MICHAL VAL'O

**NEBO
PEKLO
POLITIKA**

SPOVEĎ GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

slovart

Venované Baške a Viktórii,
ktorým moji blížni najviac ublížili.

OBSAH

LOŽ AKO SOCIÁLNA KONVENCIA (namiesto úvodu) 11

FEDERÁLNA PROKURATÚRA 25

JÁN FEJEŠ – prvý federálny generálny prokurátor 27

JÁN PJEŠČAK – eštebák na čele prokuratúry 31

PAVOL SITÁR – „zimný“ prokurátor 33

TIBOR BÖHM – „trojjediný“ 35

IVAN GAŠPAROVIČ – koniec éry eštebakov 39

MARTIN LAUKO – opäť „kádehák“ 44

PRAVDA O 17. NOVEMBRI 47

„Zamatová revolúcia“? 47

Priebeh študentskej manifestácie 52

Poručík ŠtB Ludvík Zifčák alias študent Milan Růžička 58

„Smrť študenta Martina Šmída“ – Drahomíra Dražská 66

Postoje možných aktérov „zamatovej revolúcie“ 70

Mohli „smrť študenta“ zorganizovať komunisti? 73

Mohla to byť KGB? 78

Mohli zákrok bezpečnosti a „smrť študenta“
zorganizovať disidenti? 81

Boli aktivity Zifčáka a Dražskej len zhodou náhod? 89

Na záver 92

NOČNÝ PREPAD LETISKA V OSTRAVE-MOŠNOVE.....	94
AFÉRA RUGGERO ORFEI.....	104
ODPOČŮVANIE AMERICKÉHO KONZULÁTU.....	108
AGENT WALLIS A VIKTOR KOŽENÝ	116
PRVÁ PONUKA	120
PREČO PRÁVE JA?	124
DELENIE FEDERÁLNEJ PROKURATÚRY	128

SLOVENSKÁ REPUBLIKA	131
DRUHÁ PONUKA	133
PRVÝ KONTAKT S KANCELÁRIOU PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY	136
PRVÝ SLOVENSKÝ HLAVNÝ VOJENSKÝ PROKURÁTOR	140
TRETIA PONUKA	143
FALŠOVANIE PODPISOVÝCH HÁRKOV	154
KAUZA TRIPTYCH	168
ZAVLEČENIE PREZIDENTOVHO SYNA, KAUZA TECHNOPOL, SMRŤ RÓBERTA REMIÁŠA, MILOSTI, AMNESTIE, SPORY PRED ÚSTAVNÝM SÚDOM.....	177
Na úvod	177
Zavlečenie prezidentovho syna	188
Kauza Technopol.....	208
Čo sa stalo alebo vyšlo najavo neskôr	216
Smrť Róberta Remiáša	233
Udelenie milosti Fegyverešovi vo veci zavlečenia	239

Udelenie milosti Kočnerovi a Syčovi-Milému vo veci Technopol.....	243
Ústavný súd o právach prezidenta.....	258
Mečiarove amnestie, Dzurindova antiamnestia a ústavný súd.....	261
PRIVATIZÁCIA.....	277
„ZMARENÉ“ REFERENDUM	288
PREČO SOM ODVOLAL SVOJICH NÁMESTNÍKOV A KRAJSKÉHO PROKURÁTORA	323
BEŽNÁ ČINNOSŤ PROKURATÚRY	336
VZDANIE SA FUNKCIE GENERÁLNEHO PROKURÁTORA.....	352
MOJE TRESTNÉ STÍHANIE	375
A ŽIVOT IDE ĎALEJ	392
Použité skratky	398

LOŽ AKO SOCIÁLNA KONVENCIA (NAMIESTO ÚVODU)

Od malička nás učia, že klamať sa nemá, a súčasne nám niekedy vyčítajú, keď povieme pravdu. Neskôr sa v tom chaose zorientujeme tak, že vo všeobecnosti máme hovoriť pravdu, ale sú výnimky, keď to tak nie je, keď sa patrí alebo oplatí mlčať či dokonca klamať. Naučíme sa, že hovoriť pravdu je niekedy priamo neslušné a inokedy to môže byť nevýhodné, ba až riskantné.

Nepatrí sa povedať niekomu, že jedlo, ktoré nám ponúkol, alebo predmet, čo nám daroval, sú hnusné, že on sám je škaredý, hlúpy a pod. Neslušné veci, odporujúce morálnym konvenciám, sa hovoriť nemajú.

Neoplatí sa povedať šéfovi, učiteľovi či policajtovi, že je neschopný, aj keby všetko nasvedčovalo tomu, že je to pravda. Neoplatí sa protirečiť prevahe, oponovať spoločenskému klišé, tichému spoločenskému sprisahaniu proti pravde.

Nevýhodné či dokonca riskantné veci sa však niekedy majú robiť. Proti sebe stojí výhoda a zásada. Slušný človek by mal dať prednosť zásade.

Klišé v pôvodnom význame znamenalo typografickú doštičku s nemenným, často opakovaným textom. Takým „nemenným, často opakovaným textom“, sociálnou konvenciou, ktorej sa neoplatilo protirečiť, boli od roku 1948 do roku 1989 rôzne „pravdy“ o Sovietskom zväze a komunizme. Ak niekto toto tiché sociálne sprisahanie proti pravde verejne porušil, hneď sa do neho pustili novinári, politici, spoločenské organizácie, jednoducho, „odsúdila ho celá spoločnosť“. V 50. rokoch sa mohol dostať aj do rúk „spravodlivosti“ a skončiť v base či rovno na šibenici. Napriek tomu sa našli ľudia, ktorí mali toľko morálnej sily a odvahy, že toto klišé porušili.

Až na basu a šibenicu hrozí aj dnes to isté každému, kto sa odváži nerešpektovať vžitú klišé, existujúce nové sociálne sprisahania proti pravde a napríklad povedať, že Havel túžil po prezidentskej funkcii, a preto sa spojil s komunistickým ministrom Čalfom proti Dubčekovi, alebo Radičová bola naivnou figúrkou na politickej šachovnici a pod. Pritom každému, kto sa venuje politológii, je jasné, že Radičová sa dostala do vysokej

politiky len vďaka „*parazitckej symbióze*“ s Dzurindom, ako to už ktosi pomenoval. Dzurinda mal za sebou reálnu politickú moc, ale pred voľbami v roku 2006 bol už absolútne nedôveryhodný. Nevyhnutne potreboval postaviť pred svoj „*prefláknutý ksicht*“ nejakú idylickú masku. Radičová, naopak, nemala žiadnu politickú silu a „*sponzorskú podporu*“, ale jej naivne úprimný prejav a politicky neopotrebovaná tvár boli na tento účel ideálne. Tak si ju pred voľbami Dzurinda nasadil ako na benátsky karneval. Ani v Benátkach sa však maska nenesí celý rok. Po voľbách mu už nielenže bola na nič, ale začala mu prekážať, a tak ju – využijúc jej a Sulíkovu naivitu a politickú neskúsenosť – „*odpálil*“.

Chcem zdôrazniť, že ak nehovorím o Havlovi či Dzurindovi len v superlatívoch, vonkoncom to neznamená, že Dubčekov či Mečiarov portrét sú pre mňa sväté obrázky. Nepodlieham spoločenskej konvencii polarizujúcej spoločnosť, deliacej ju na „*našich*“, ktorí sú za každých okolností „*bieli*“, a tých druhých, ktorí sú za každých okolností „*čierni*“. Takéto delenie samo osebe je takisto sprisaháním proti pravde. Svet nie je *black and white* ako pódium barokového divadla, je farebný, a kto ho nechce taký vidieť, je duševne chudobný.

„*Celá spoločnosť*“ odsúdi aj toho, kto naruší vžitú kliše a odváži sa napríklad povedať, že ak sa „*darebácke*“ štáty vyznačujú tým, že zabíjajú nevinných ľudí v nezmyselných vojnách po celom svete, že ich spravodajské služby organizujú politické prevraty a politické vraždy v iných štátoch, že ich najvyššie štátne orgány súhlasia s väznením stoviek nevinných ľudí po celé roky bez súdneho rozhodnutia a ich krutým mučením, potom by sa medzi ne mali zaradiť aj Spojené štáty americké (USA). Že tak konajú, sa možno dočítať v oficiálnych, verejne dostupných správach Organizácie Spojených národov (OSN) a ľudskoprávných organizácií, dokonca v správach Kongresu Spojených štátov.

Je všeobecne známe, že USA len v posledných rokoch zosnovali „*koalicie*“ na vyvolanie vojen a revolúcií v Afganistane, Iraku, Líbyi či Sýrii, že tieto vojny priniesli podstatne viacej obetí, ako mali na svedomí diktátorské režimy v týchto štátoch, a že po vojnách je situácia v „*oslobodených*“ štátoch výrazne horšia, ako bola pred nimi. Už starí Gréci vedeli, že sloboda a demokracia sa nedajú vyvážať a vojensky vnútiť, ale treba sa im učiť.

Napriek tomu „*celá spoločnosť*“ odsúdi každého, kto by v rozpore s tichým sociálnym sprisaháním proti pravde tvrdil, že USA nie je najmierotvornejšia krajina na svete a vojenská agresia je bežným prvkom

americkej zahraničnej politiky. Pritom sa tým ani Spojené štáty príliš netaja. Mal som možnosť presvedčiť sa o tom na vlastné oči.

Bol som vedúcim delegácie Slovenskej republiky na diplomatickej konferencii o založení stálego Medzinárodného trestného súdu (MTS), ktorá sa konala od 15. júna do 17. júla 1998 v Ríme¹. Konferencia, na ktorej sa zúčastnil aj generálny tajomník OSN Kofi Annan, musela riešiť množstvo problémov. USA okrem iného chceli, aby MTS nemohol konať bez súhlasu Bezpečnostnej rady OSN, kde majú ako stály člen právo veta, a nesúhlasili s tým, aby MTS mal právomoc konať o zločine agresie. Prečo im vadila práve agresia? Predovšetkým v záujme toho, aby bol Rímsky štatút MTS prijateľný aj pre USA, nakoniec sa v oboch uvedených otázkach prijali kompromisy. MTS síce môže začať konanie bez súhlasu Bezpečnostnej rady OSN, ale žiadne vyšetrovanie alebo stíhanie sa nemôžu začať alebo sa v nich nemôže pokračovať počas jedného roka po tom, ako o to požiada Bezpečnostná rada. Bezpečnostná rada môže opakovane obnoviť žiadosť. Zločin agresie bol síce pomenovaný v zozname štyroch medzinárodných zločinov, o ktorých má MTS právomoc konať (spolu so zločini genocídy, zločini proti ľudskosti a s vojnovými zločini), ale v Rímskom štatúte nebol tento zločin definovaný².

Napriek tomu USA za prijatie Rímskeho štatútu nakoniec nezahlasovali. Zo 156 štátov, ktoré sa zúčastnili na konferencii, hlasovalo 120 za prijatie štatútu, 21 sa hlasovania zdržalo a len 7 štátov hlasovalo proti. Bola to Čína, Irak, Katar, Líbya, Jemen, Izrael a USA.

Rímsky štatút bol proti vôli USA prijatý a vystavený štátom na podpis. Tesne pred uplynutím lehoty na podpis prezident Bill Clinton Rímsky štatút podpísal, svojmu nástupcovi však odporučil nepredkladať ho na ratifikáciu v Kongrese. Prezident G. W. Bush ho nepredložil na ratifikáciu, v roku 2002 podpis zmluvy odvolal a začal aktívnu kampaň proti založeniu MTS.

Nielen agresívna zahraničná politika, ale aj zločiny proti ľudskosti sú súčasťou americkej oficiálnej politiky. Žiaden iný štát na svete sa verejne nepriznáva a jeho predstavitelia verejne neospravedľujú dlhoročné väznenie „*podozrivých*“ bez súdneho rozhodnutia a dokonca ich kruté mu-

1 Zúčastnil som sa len na otvorení a záverečných rokovaní, inak delegáciu viedol terajší predseda Medzinárodného súdneho dvora JUDr. Peter Tomka, CSc.

2 To platilo až do 11. júna 2010, keď bol v Kampale prijatý Dodatok k Rímskemu štatútu. Podľa neho súd bude vykonávať jurisdikciu nad zločinom agresie pod podmienkou, že sa rozhodne po 1. januári 2017 takou väčšinou zmluvných strán, aká je potrebná na prijatie zmeny a doplnenia štatútu.

čenie a porušovanie ľudskej dôstojnosti, ako to robia USA na svojej námornej základni v zálive Guantánamo.

Jedenásteho januára 2016 si svet pripomenul veľmi smutné 14. výročie otvorenia väznice na americkej základni Guantánamo Bay na Kube. Pred 7 rokmi americký prezident Obama sľúbil, že Guantánamo do roka zatvorí. Dnes je tam stále niekoľko desiatok väzňov.

Bývalý americký prezident George Bush mladší vedel o brutálnom a systematickom týraní väzňov na americkej základni a schválil ho, aj keď to verejne poprel³. O mučení vedel i vtedajší viceprezident Dick Cheney, poradkyňa pre otázky národnej bezpečnosti Condoleezza Riceová, minister spravodlivosti John Ashcroft a ďalší vysokí predstavitelia USA.

V tlačovej správe Pentagónu zo 16. decembra 2008 sa uvádzalo, že na Guantáname sa vtedy nachádzalo „približne 250“ zadržovaných osôb. Celkový počet tam nezákonne zadržovaných osôb sa odhaduje asi na 800. Viac ako 90 % osôb väznených na Guantáname, o ktorých doteraz rozhodovala špeciálna vojenská komisia, uznali za nevinných.

Do americkej väznice v zátokke Guantánamo sa za desať rokov dostalo aj 21 väzňov, ktorí v čase zadržania boli ešte deťmi. Najmladší z nich mal len 13 rokov⁴. Najstarší väzeň na Guantáname bol Mohammed Sadiq, ktorý mal v čase zadržania 89 rokov. Americké orgány vedeli, že trpí demenciou a osteoartrózou, napriek tomu pobudol vo väznici päť mesiacov, než sa mu ako nevinnému dovolili vrátiť do Afganistanu.

Odkedy Najvyšší súd USA v júni 2008 určil, že osoby zadržované v Guantáname majú právo *habeas corpus* (právo na súdnu ochranu), do 5. marca 2009⁵ súdy USA rozhodovali o 23 prípadoch. V 22 prípadoch rozhodli, že zadržované osoby musia byť prepustené, no 19 z 22 osôb napriek tomu naďalej zostalo na Guantáname.

Vláda USA argumentovala, že má právomoc „dokončiť“ zadržávanie, až kým nebudú tretie krajiny ochotné zadržávané osoby prijať. USA bez úspechu oslovili približne 100 krajín. Potom začali s niektorými krajinami „vyjednávať“. Nenamietali proti ďalšiemu zadržávaniu premiestnených osôb, dokonca ho vo viacerých prípadoch žiadali, a niektoré štáty, napríklad susedné Poľsko, nezákonné zadržávanie osôb z Guantánama

3 Podľa britského denníka *The Times* hovorca americkej Ústrednej spravodajskej služby CIA pred Senátom povedal: „Bol to prezidentský program, schválený, koordinovaný a riadený z Bieleho domu.“

4 Kanadský občan Omar Khadr mal len 15 rokov, keď ho v Afganistane zadržali americké bezpečnostné zložky. Na Guantáname prežil 13 rokov. Potom ho prepustili s lakonickým konštatovaním, že bol nevinný.

5 Ten deň vznikla oficiálna správa koordinátora pre boj proti terorizmu Európskej únie č. 7038/09 ADD 1, z ktorej čerpám tieto údaje.

na svojom území neváhali umožňovať. Poľský exprezident Aleksander Kwasniewski po rokoch popierania potvrdil, že Varšava spolupracovala s Ústrednou spravodajskou službou Spojených štátov amerických (*Central Intelligence Agency* – CIA) na tajnom programe, ktorý sa týkal nezákonného zadržovania a vypočúvania väzňov.

Správa organizácie Open Society Foundations z roku 2015 tvrdí, že viac ako 50 štátov sveta umožňovalo rôzne spôsoby mučenia vo svojich krajinách, čím napomáhali CIA v porušovaní ľudských práv naprieč celým svetom. Taká je skutočná pozícia USA pri dodržiavaní ľudských práv.

Európska únia v citovanom materiáli uviedla, že „*EÚ nemôže podporiť presídlenie zadržovaných osôb, ktoré by sa nadalej zadržovali bez súdneho konania v tretej krajine, keďže by tým pokračovalo neobmedzené zadržovanie z Guantánama*“. Rozhodnutie členského štátu prijať bývalú zadržovanú osobu a udeliť jej povolenie na pobyt patrí do výlučnej právomoci tohto štátu. Nesmie však byť obmedzovaná sloboda jej pohybu bez splnenia zákonných podmienok a bez súdneho rozhodnutia.

Ako vyslovil rakúsky súd v prípade zavlečenia Michala Kováča mladšieho do cudziny, neprávo sa nemôže stať základom práva. Nezákonné zadržovanie osôb na Guantáname a ich transport na územie tretieho štátu nemôžu byť základom pre uzatvorenie dohody s nimi o „*dobrovoľnom*“ pobyte v treťom štáte za „*dobrovoľne dohodnutých podmienok*“.

Tým, že sa Slovensko zapojilo do týchto aktivít, nielenže dalo najavo svoj súhlasný alebo prinajmenšom zhovievavý postoj k nezákonnému obmedzovaniu osobnej slobody a mučeniu väzňov na Guantáname, ale pokračuje v obmedzovaní osobnej slobody týchto ľudí v zjavnom rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Ficova vláda sa zachovala ako vazal Spojených štátov, ktorý kvôli dobrým vzťahom s USA neváha porušiť vlastnú ústavu. Naše orgány, ktorým zákon ukladá povinnosť dbať, aby nikto nebol obmedzený na osobnej slobode bez zákonného dôvodu, ombudsmana aj ľudskoprávne organizácie mlčia, lebo ide o USA.

CIA na pokyn spravodajskej komisie amerického Senátu zverejnila otrasný, vyše šesťtisícstranový dokument o väzenských praktikách na Guantáname. Vyplýva z neho, že okrem metód mučenia, aké používalo pri výsluchoch fašistické gestapo a stalinská štátna bezpečnosť, ako zabránenie spánku, ponáranie do studenej vody, zaväzovanie do zvieracích kazajok alebo bitie, použila CIA nové, „*moderné*“ metódy mučenia vypočúvaných osôb – topili ich, vystavovali mrazu, krmili ich cez konečník, donekoneč-

na im hlasno púšťali tie isté melódie, vešali ich dolu hlavou a pod. Správa o praktikách, ktoré CIA aplikovala na osobách podozrievaných z podpory terorizmu po 11. septembri 2001, je plná brutálnych detailov.

Dohovor OSN proti mučeniu zdôrazňuje, že žiadne výnimočné okolnosti, nech sú akéhokoľvek druhu, vojnový stav alebo hrozba vojny, vnútropolitická nestabilita alebo iná mimoriadna situácia nemôžu slúžiť na ospravedlnenie mučenia. Navyše, zo správy vyplýva, že mučenie nepomohlo získať informácie, ktoré by viedli k prekazeniu teroristického útoku. Ale, *„aj keby mučenie fungovalo, aj tak je zakázané. Ponižuje nielen tých, čo sú mu vystavení, ale aj tých, čo sa ho dopúšťajú. Mučenie určite vyprovokuje viac hnevu proti Amerike. Posilní nepriateľov USA namiesto toho, aby ich oslabilo“*⁶.

Guantánamo, útoky dronov vraždiacich na cudzích územiach, odporujúce medzinárodnému právu, či masové odpočúvanie osôb vrátane svetových lídrov a vlastných spojencov Národnou bezpečnostnou agentúrou USA (*National Security Agency* – NSA), to sú len niektoré prvky zneužívania moci, ktoré v USA fungujú „vdaka“ ich utajeniu a beztrestnosti garantovanými politickou mocou.

Prezident Obama 23. mája 2013 žiadal, aby bola definovaná povaha a rozsah boja proti terorizmu, lebo, ako uviedol, *„inak bude tento boj definovať USA“*. Jeho výzva nebola vypočutá, a tak, vychádzajúc z citovaných slov prezidenta Spojených štátov amerických, sa USA samy definovali ako nedemokratická krajina, masovo porušujúca základné ľudské práva.

Opäť chcem zdôrazniť, že ak nehovorím pozitívne o USA, vonkoncom to neznamená, že napríklad anexiu Krymu nepovažujem za agresiu. Nepodlieham spoločenskej konvencii, ktorej súčasťou je polarizácia spoločnosti, delenie sveta a ľudí na vždy dobrých a vždy zlých. Naopak, chcem len ukázať, že ani USA nie sú vzorom demokracie, aj keď sú zaň na základe *„spoločenského sprisahania proti pravde“* všeobecne označované. Nejde mi o USA, použil som to len ako ukážku toho, aká obrovská priepasť je medzi pravdou a spoločenským klišé, medzi pravdou a propagandou, ktorú do nás denne od rána do večera hustia politici a novinári. To sa totiž priamo týka tém, ktoré sú obsahom tejto knihy.

USA nie sú jediné, kto vodu káže a víno pije, kto za propagandistickým zrkadlom vyzerá celkom inak ako obraz v ňom. Táto kniha nie je o Spojených štátoch, ale o našich novodobých dejinách v poslednej dekáde minu-

⁶ Autorom výroku je Marco Sassòli, vedúci Katedry medzinárodného práva a medzinárodných organizácií na Ženevskej univerzite a uznávaný expert na ľudské práva.

lého storočia. Ich realita a vykresľovanie politikmi a novinármi sú od seba nemenej vzdialené ako povest USA a ich reálny vplyv na mier vo svete.

Alexander Dubček, Rudolf Schuster, Miroslav Kusý a mnohí ďalší porevoluční prominenti boli celé roky prominentmi komunistickej strany, dokonca členmi Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska (ÚV KSS). Schuster bol členom ÚV KSS ešte aj po 17. novembri 1989. Dubček bol platený komunistický funkcionár a riadil Ľudové milície (ĽM) v čase, keď sa podieľali na likvidácii kláštorov, zatváraní mníchov a kňazov a perzekúcii veriacich a súkromne hospodáriacich roľníkov. Po roku 1970 kritizoval „*odklon od socialistických ideálov*“ a ešte dva roky pred 17. novembrom vyzýval Ústredný výbor Komunistickej strany Československa (ÚV KSČ), aby zrušil jeho stranícku exkomunikáciu.

Súčasný prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, ktorý sa hrdí tým, že je prvým slovenským prezidentom, čo nebol členom komunistickej strany, sa podľa historika Patrika Dubovského jej členom nestal len preto, že ho do strany pred novembrom 1989 neprijali, hoci sa tam hlásil. Jeho otec, o ktorom Kiska hovorí, že bol učiteľ, sa v skutočnosti ako komunistický káder stal podpredsedom okresného národného výboru (ONV), kde riadil okrem školstva a kultúry cirkevné oddelenie.

„*Bola to pomerne vysoká šarža, museli cez neho prechádzať všetky návrhy cirkevného oddelenia k personálnym otázkam kňazov, verejným náboženským podujatiam, zbierkam či k výstavbe kostolov,*“ hovorí historik Patrik Dubovský z Ústavu pamäti národa (ÚPN), aj keď konečné politické rozhodnutie bolo na predsedovi a rade ONV, „*a to všetko sa koordinovalo s okresným výborom Komunistickej strany Slovenska*“.

Kiska hovorí: „*Kedže obaja moji rodičia boli učiteľmi a zúriło obdobie normalizácie, vstup do kostola mi zakázali.*“

Pokrútená a chabá výhovorka, ktorá môže platiť len na tých, ktorí tie roky nezažili.

Ja som napriek „*zúriacej normalizácii*“ v roku 1972 uzavrel sviatosť manželstva v kostole. Ani som nevyhľadal kostol niekde, kde ma nepoznajú, ako to robili niektorí iní, aby sa vyhli prípadným perzekúciám. Cirkevný sobáš som mal verejne vo svojej rodnej obci Vinné. V roku 1973 sme pokrstili dcéru. Obaja moji rodičia boli hlboko veriaci. Ako chlapec som ministroval. Nebránilo to tomu, aby sme obaja s manželkou nastúpili učiť na právnickú fakultu, ani tomu, aby som sa stal vojenským prokurátorom. Možno sa to dotklo mojej kariéry, ale neohrozilo to moju existenciu.

Každý je trochu „čierny“ a trochu „biely“ a v rôznom čase môže v rôznych ľuďoch i štátoch prevládnuť jedna alebo druhá farba, niekedy extrémne. „Spoločenská pamäť“ je u nás napriek tomu selektívna. U niekoho akcentuje len pozitívne činy, u iného iba negatívne, či dokonca len umelo vyvolané negatívne spoločenské emócie.

Nemrzí ma, že tí, čo reprezentujú spoločnosť, odpúšťajú. Mrzí ma, že to robia selektívne. Zatiaľ čo Dubčekovi, Schusterovi, Kusému či Kiskovi tlač a politici reprezentujúci „spoločenskú mienku“ nič nevyčítajú, ja som bol roky na pranie, aj keď som nikdy nebol predstaviteľom ani propagátorom komunistickej či inej politickej strany alebo hnutia, len som mal tú smolu, že som bol generálny prokurátor počas vlády Vladimíra Mečiar. Keďže ju politická opozícia vo volebnej kampani v roku 1998 označila za zločineckú, ja ako generálny prokurátor som sa musel stať predmetom kritiky, aby sa verejnosti vysvetlilo, prečo za tieto zločiny nebol nikto z Mečiarovej vlády trestne stíhaný.

Nikoho nezaujímá, že za proklamované zločiny Mečiarovej vlády ani iných slovenských vlád nebol nikto právoplatne odsúdený ani v nasledujúcich dvadsiatich rokoch a že mnohé z toho, čo mi dzurindovci vyčítali, nemá žiadnu súvislosť s kompetenciami generálneho prokurátora (divoká privatizácia).

Žiadny „demokratický“ novinár či politik na to dodnes verejne nepoukázal a nezmienil sa o tom, že Mečiarove amnestie bránili trestnému stíhaniu v súvislosti so zavraždením prezidentovho syna už aj vtedy, keď som bol generálny prokurátor. Nezmienili sa ani o tom, že Mečiarove amnestie bránili mojim nástupcom v trestnom stíhaní len v dvoch prípadoch a v ostatných, ktoré mi vyčítali, moji nástupcovia nekonali preto, že ani oni nezistili dôvod na trestné stíhanie, a tam, kde pod politickým tlakom konali, nakoniec bez jedinej výnimky muselo byť konanie zastavené alebo súdy obvinených oslobodili spod obžaloby.

Niektorí novinári a politológovia tvrdili, že som bol spoluautorom Mečiarových amnestií. Nikto z nich sa nepozastavil nad otázkou, prečo Mečiar prvú amnestiu „opravoval“. Nebol som jej spoluautor. Dokazuje to skutočnosť, že som nesúhlasil, aby na jej základe bolo zastavené trestné konanie pre zavraždenie prezidentovho syna. Tvrdil som, že tak, ako bola napísaná, sa na tento skutok nevzťahuje. V tejto otázke nastal spor medzi políciou a prokuratúrou. To bol hlavný dôvod jej „opravy“.

Na otázku vtedajšieho poslanca JUDr. Roberta Fica, CSc., na rokovaní 49. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky (NR SR) 30. júna

1998, čo si myslím o pripravovanej „oprave“ amnestie, som z tribúny parlamentu odpovedal, že podľa našej ústavy, aspoň tak, ako ju vyložil ústavný súd vo veci udelenia milosti prezidentom Michalom Kováčom svojmu synovi a jeho spoluobvineným, je len na vôli prezidenta, komu a za čo udelí amnestiu. Vzhľadom na to mi zostáva len konštatovať, že „*takýto postup je ústavný, k politickým aspektom sa nevyjadrujem, ale takáto ústava je mi nesympatická a veľmi by som privítal jej zmenu*“.

Nikto nikdy necitoval ani túto moju reakciu na opravenú Mečiarovu amnestiu, zaznamenanú v archíve NR SR.

Nadalej teda existujú kliše, tiché sociálne sprisahania proti pravde, ktoré pravdu zastierajú alebo dokonca hrubo falšujú. Jedných vyzdvihujú na piedestál a druhých hádžu do plameňov pekelných, bez spravodlivého súdu.

Treba otvorene povedať, že v „*zamatovej revolúcii*“ nezvítavila pravda a láska. Došlo len k novým sprisahaniam proti pravde, k vytváraniu nových kliše, ľží a nenávisť.

Pred rokom 1989 nás nútili, aby sme odsúdili Chartu 77 a jej autorov bez toho, aby sme vedeli, čo Charta obsahuje. Musela stačiť „*pevná viera*“ v komunistickú stranu a jej hlásne trúby. Teraz sa od nás očakáva rovnako slepá viera v „*pravdy*“ šírené predstaviteľmi „*demokratického*“, „*slobodného*“ sveta a nimi platenými novinármi.

Čo a kto tvorí „*slobodný svet*“, to už od novembra 1989 neurčuje Sovietsky zväz, ale Spojené štáty americké a ostatní mocní a bohatí.

Čo je „*demokratické*“ a kto je „*demokrat*“, to na Slovensku určujú tí, ktorí presadzujú mocensko-ekonomické záujmy najmocnejších a najbohatších. Im patria masovokomunikačné prostriedky, oni majú „*patent*“ na pravdu. „*Sloboda*“ ich tlače je najvyššou „*demokratickou*“ hodnotou, čo je jednou z hlavných príčin morálneho marazmu súčasného „*slobodného sveta*“.

Od priamej demokracie sme sa cez zastupiteľskú demokraciu presunuli ku „*komunikovanej demokracii*“ (alebo „*komunikovanej diktatúre*“?).

Voliči osobne nepoznajú svojich volených zástupcov a tí nepoznajú problémy, o ktorých hlasujú. Voliči sú pri rozhodovaní, koho voliť, odkázaní na informácie masovokomunikačných prostriedkov. Poslanci sú takisto odkázaní na médiami sprostredkované informácie o problémoch, o ktorých rozhodujú, aj o názoroch voličov. Demokracia sa stala „*komunikovanou*“, „*mediálne modifikovanou*“ do tej miery, že to nastoľuje otázku, či je ešte demokraciou, či prostredníctvom platených bábok nevládne oligarchia. Nielen na Ukrajine. Nielen na Slovensku.